

Stadsfullmäktige
Stadsstyrelsen

§ 89
§ 86

22.09.2020
29.03.2021

Nina Söderlunds motion gällande avskrivning av böcker från biblioteken

735/12.07.02.00/2020

Stadsfullmäktige 22.09.2020 § 89

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade följande motion för kännedom:

"Avskrivning av böcker från biblioteken

Alla bibliotek behöver naturligtvis regelbundet avskriva böcker och material. I normala fall ges invånarna möjlighet att hämta dem från biblioteken. Ibland gratis, ibland mot en liten peng.

Men i augusti 2020 beslöt bibliotekschefen i staden att mellan 13 000 och 14 000 böcker i Nagu bibliotek skall avskrivas och förstöras. Utan att låntagare, invånare, barn eller deltidboende (som också är flitiga användare av de lokala biblioteken) gavs någon som helst möjlighet att få komma och hämta böcker av intresse. Ingen information utåt gavs.

Eftersom Nagu bibliotek sedan förra hösten fungerat i mycket mindre utrymmen pga. att daghemmet Karusellen tillfälligt flyttat in i biblioteket, fanns största delen av böckerna förvarade i lådor. Dessa böcker skulle ha flyttats tillbaka i september och en genomgång av vilka som kan avskrivas skulle ha skett då, med möjlighet för invånarna att komma och hämta böcker.

Att utan urskiljning ge order om att förstöra största delen av Nagu biblioteks böcker är en skandal och det är lätt att förstå att många är synnerligen upprörda. Det kan ha funnits många verkliga rariteter bland dessa böcker, också sådana som Nagubor i god tro under årtionden har donerat just till Nagu bibliotek.

Undertecknad kräver att något dylikt inte skall ske igen och att det alltid skall ges möjlighet för invånare att komma och hämta böcker som skall avskrivas. Också den särskilt i skärgården aktiva 3. sektorn kan vid behov anlitas för att hjälpa till med sorteringen."

Stadsstyrelsen 29.03.2021 § 86

Beredare Föredragande

Bibliotekschef Karolina Zilliacus, tfn 040 488 5878
Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi

Under våren 2019 informerades jag av fastighetsavdelningen att daghemmet i Nagu behöver utrymmas och flytta till tillfälliga lokaler under renoveringstiden. Ett förslag var att daghemmet flyttar till bibliotekets lokaler och att biblioteket flyttar till tillfälliga lokaler under den tiden, som beräknades vara ca 1 år. Jag

informerade fastighetsavdelningen att det inte är ett enkelt projekt att flytta ett bibliotek och att tiden är för knapp för möjligheten att göra flytten så ändamålsenlig som möjligt. Det undersöktes olika lokaler i Nagu som kunde användas som tillfälliga för biblioteket men inga lämpliga lokaler hittades. Möjligheten att flytta till en flygel i områdeskontoret fanns med från början och slutligen var endast det alternativet kvar. Jag informerade fastighetsavdelningen att lokalen var alldeles för liten och inte ändamålsenlig för ett bibliotek och att alla böcker inte fick plats där.

I augusti 2019 hölls första mötet om omorganiseringen i Nagu och arbetet med att räkna ut hur många böcker som ryms in påbörjades.

Följande skede var att välja vilka böcker som flyttas till områdeskontoret och vilka som förvaras under det år biblioteket var utflyttat. Det diskuterades var dessa böcker skulle placeras under tiden och ansvaret för deras förvaring låg helt på fastighetsavdelningen.

Att välja ut böcker ingår i vår profession men tiden var denna gång alldeles för kort. Hela bibliotekspersonalen var involverad i arbetet. I praktiken gick vi igenom Excel listor som plockats från vårt bibliotekssystem och urvalet gjordes bl.a. på basen av materialets ålder, användning och om det fanns flera exemplar av samma titel i något annat av stadens bibliotek. Detta arbete gjordes samtidigt som den normala biblioteksverksamheten upprätthölls och med en alldeles för snäv tidtabell. Utgående från bibliotekspersonalens kunskande så tvivlar jag inte på att det var de rätta böckerna som valdes. Till exempel valdes inga böcker med lokal anknytning eller rariteter bort.

I juni 2020 påbörjades planeringen av tillbakaflytten av biblioteket. Böckerna hade förvarats i lådor i en container i 1 år. Möjligheten att granska böckernas skick och samtidigt avskrika det som var föråldrat diskuterades. För att genomföra det behövdes ett stort utrymme där böckerna kunde placeras, extra personalresurser och extra tid. Inget av det fanns att tillgå så jag tog beslutet att böckerna skulle avskrivas och förstöras.

Att välja, köpa in, fördela och avskrika böcker är en del av det samlingsarbete som kontinuerligt sker på bibliotek. Enligt lagen om allmänna bibliotek är bibliotekens uppgift bl.a. att tillhandahålla en mångsidig och tidsenlig samling (6 §). Enligt internationella rekommendationer ska ca 8 % av beståndet avskrivas varje år för att samlingen kan anses vara tidsenlig. Speciellt är det viktigt att samlingen för barn och unga hålls tidsenlig. Boksamlingen i Nagu har inte följt den rekommendationen och behovet att avskrika där var stort, vilket var ett arbete som vi var medvetna om att låg framför oss. Att det nu skedde under tidspress var inte på något sätt optimalt och jag hade önskat att det gjorts på annat sätt.

I motionen står att i normala fall ges invånarna möjlighet att hämta avskrivna böcker från biblioteket. Det stämmer att vi normalt säljer avskrivna böcker två gånger per år men allt som avskrivs går inte till försäljning. Vi gör ett urval beroende på bokens skick och innehåll och en del av urvalet går till förstöring. Vi har sedan flera år tillbaka ett samarbete med Kårkulla där de hämtar avskrivna böcker för att använda i sin verksamhet. Den största delen av våra avskrivna

böcker från alla bibliotek går till Kårkulla. Försäljningen har minskat under åren på grund av att det inte längre är populärt att köpa avskrivna böcker.

Undertecknad av motionen kräver att det alltid ska ges möjlighet för invånarna att hämta avskrivna böcker. I praktiken kan det vara omöjligt eftersom avskrivningar av stora mängder böcker också kan bero på till exempel en vattenskada, vilket har skett både i Iniö och i Pargas bibliotek under de senaste 5 åren. Däremot kommer biblioteket ifall något motsvarande händer i framtiden att föra en dialog med kulturnämnden och höra dess åsikter i frågan.

Förslag

Stadsfullmäktige tar del av ovanstående och förklarar motionen slutbehandlad.

Beslut

Förslaget godkändes.
